
Madhva Tantra Mukha Mardanam

—
मध्वतन्त्रमुखमर्दानम्
—

Document Information

Text title : Madhva Tantra Mukha Mardanam by Appaya Dikshitar

File name : madhvatanttramukhamardanam.itx

Category : misc, sahitya, appayya-dIkShita

Location : doc_z_misc_general

Author : Shri Appaya Dikshitar

Transliterated by : Rahul Maity

Proofread by : Rahul Maity

Latest update : July 7, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 7, 2023

sanskritdocuments.org

మధ్వతన్త్రముఖమర్దనమ్

ఉపోద్ఘాతప్రకరణమ్

శివం విష్ణుం వా యద్యభిదధతి శాస్త్రస్య విషయం
తదిష్టం గ్రాహ్యం నః సగుణమపి తద్భ్రహ్మ భజతామ్ ।
విరోధో నాతీవ స్ఫురతి నహి నిన్దా నయవిదాం
న సూత్రాణామర్థాన్తరమపి భవద్వార్షమచితమ్ ॥ ౧॥

తథాఽప్యోనన్తతీర్థీయం మతమగ్రాహ్యమేవ నః ।
యత్ర వైదికమర్యాదా భూయస్యాకులతాం గతా ॥ ౨॥

అతః పఞ్చాధికరణీం లక్షీకృత్వైవ తన్మతే ।
దూష్యస్థలాని సర్వత్ర సూచ్యన్తే సుధియాం ముదే ॥ ౩॥

ఇత్యుపోద్ఘాతప్రకరణమ్ ।

జిజ్ఞాసాధికరణపూర్వపక్షదూషణప్రకరణమ్

ఆత్మా బ్రహ్మాత్యధీతః శ్రుతిశిఖరగణైర్పివేశేషశ్చ సర్వైః
కిం తత్ర స్వప్రకాశే గుణలవరహితే వస్తు శాస్త్రేణ చిన్త్యమ్ ।
ఇత్యాక్షేపో గురూణాం నతిచయవిషయే స్వాప్రణమ్యత్వవాదం
శ్రుత్యన్తానాం నిరూప్యః స యది జడమతే కేన శాస్త్రస్య న స్యాత్ ॥ ౪॥

ప్రామాణ్యం సిద్ధమేవ హ్యకృతకవచసాం త్వన్మతే తర్కశాస్త్రే
శస్త్రస్యాఙ్గం యదస్య స్మరసి హరికృతం బ్రహ్మతర్కాభిధానమ్ ।
తచ్ఛేద్యజ్యేత నిత్యం స్ఫురదగుణలవప్తయాగాత్మైదమర్థే
తన్నిర్వాహాయ తేషాం సగుణవిషయతా పూర్వపక్షేఽపి తే స్యాత్ ॥ ౫॥

సాక్షీ జీవః సుఖాదీన్యనిశమనుభవస్సర్వమానాధికన్తే
తేషాం తర్కే త్వదిష్టో బలవదబలతాసంవిభాగశ్చ సిద్ధః ।
తస్యాత్యన్తానుకూలం శ్రవణమపి తవ ప్రాగ్విచారాదపేక్షం
శ్రుత్యన్తానాం కుతః స్వాదగుణవిషయతాపూర్వపక్షస్య లాభః ॥ ౬॥

శ్రుత్యన్తానామఖణ్ణో విషయ ఇతి చ తే కేన బోధవ్యమేత

న్వాయైస్తాదర్శమేషాం ఘటయదతిదృఢైః శాస్త్రమేకం న చేత్స్యాత్ |

తచ్చేదగ్గీ క్రియతే ప్రతిహతవిభిదప్రత్యగాత్మైకనిష్ఠం

కస్యానారమ్భాసిద్ధ్యై ప్రభవతి భవతః పూర్వపక్షప్రయాసః || ౭ ||

సిద్ధేఽసిద్ధే చ సిద్ధాన్త్యభిమతవిషయే దూషణం చేత్క్రియతే

న్యాయాపేక్షా న తస్యోన్మిషతి నిజమతప్రక్రియార్థానువాదే |

సిద్ధాన్త్యస్వీకృతేఽర్థే యది తు విషయతాపాదనం పూర్వపక్షే

కర్తవ్యం తర్హ్యపాయః కథమివ సుధియా తత్ర నాపేక్షణీయః || ౮ ||

ఏకం వాక్యం విచార్య యది భవతి నయో వాఽపి సర్వత్ర తుల్య

స్తత్కీఞ్చన్నాయకృప్త్యాఽనాభిమతరచనా యుజ్యతే పూర్వపక్షే |

సర్వేషామేవ నానావిధనయనికరానేతాత్పర్యసీమ్నాం

వేదాన్తానాం విమర్శాద్విషయవిరచనా త్వేకమీహతే శాస్త్రమ్ || ౯ ||

తచ్ఛాస్త్రం చోదితోఽన్యత్కరణచరమతవత్కల్పితే పూర్వసిద్ధం

జీవం తస్య స్వసిద్ధం విషయముయతో హస్త తేఽస్యైవ సోఽస్తు |

తేనైకార్థ్యే విరోధేఽప్యపహృతవిషయం శక్యతే చేదిహేదం

జీవాంసదిగ్ధతోక్తిః ఘటనీ పూర్వపక్షస్య తే స్యాత్ || ౧౦ ||

కా చాత్రానుపపత్తిరీవస్య స్వప్రభస్య విషయత్వే |

ఆవిద్యకమావరణం జానీషే చానుమన్యసే చ త్వమ్ || ౧౧ ||

పుంస్త్యాదివత్త్వితి నయే పురుషస్య హి త్వ-

మానన్దమావృతమభిన్నముపేత్య నిత్యమ్ |

తత్త్వావబోధకసమనన్తరమస్మదుక్తం

ముక్తౌ తదావరణభిజ్ఞానమన్వవాదీః || ౧౨ ||

అభేదే దృఢే తత్ప్రకాశాప్రకాశావవిద్యాభిధబ్రహ్మశక్త్యోపపన్నౌ |

విశేషేఽపి తే జీవవైతన్యరూపం విరోధం న శక్నోతి తస్య ప్రకాశమ్ || ౧౩ ||

ముఖ్యో భేదః సన్నపి బ్రహ్మదృష్టిం నేష్టే రోధం తత్ర కో వా విశేషః |

తద్దృష్టిస్తే నిత్యసిద్ధో హి జీవస్తస్మాదన్యన్నాస్తి తద్గోచరత్వమ్ || ౧౪ ||

ఇతి తవ సవిశేషానన్తదబ్రహ్మవచ్చ

స్ఫురణయుతమఖణ్ణాననన్దమప్యాద్రియన్తేయన్తే ।
 ఆనధిగతమవిద్యాశక్తిభూమైవ ధీరాః
 స హి సకలమనూద్య ప్రశ్నతోఽపి ప్రసిద్ధః ॥ ౧౫॥

యది త్వేవం సత్యవ్యగుణవిషయం నానుమనుషే
 తదా శాస్త్రం కామం భవతు సగుణబ్రహ్మవిషయమ్ ।
 శ్రుతీనాం కాసాఞ్చిత్తదపి కథయత్యేవ విషయం
 మహాతాత్పర్యేణ ప్రగుణమగుణే న స్థితిజితమ్ ॥ ౧౬॥

తస్మాత్తుచ్ఛం ప్రాచి పక్షే శాస్త్రానారమ్భవర్ణనమ్ ।
 తద్భవ తత్సిద్ధాన్తేఽపి తదారమ్భసమర్థనమ్ ॥ ౧౭॥
 ఇతి జిజ్ఞాసాధికరణపూర్వపక్షదూషణప్రకరణమ్ ।

జిజ్ఞాసాధికరణసిద్ధాన్తదూషణప్రకరణమ్

అద్వైతే యద్యేశేషశ్రుతిసశిఖరగిరామేఐకమత్యం నిరాస్యం
 తాసాం బ్రహ్మోతిశబ్దో గుణగరిమనిమిత్తోఽపి నేష్టే గుణత్వాత్ ।
 నిర్దోషేశేషదీవ్యద్గుణజషి కలయన్సర్వవేదైకమత్యం
 తద్బద్ధత్వాదివాచా త్వమపి ఖలు తదైవాఽన్యపర్యం బ్రవీషి ॥ ౧౮॥

నాఽఽశబ్దోత్పత్తిశిష్టస్థితిరిహ యత ఇత్యన్యసిద్ధానువాదా
 త్యక్తం చోత్పత్తివాక్యవగతిమపి పశోర్భూరిబాధాద్భవిష్టమ్ ।
 ఆస్తి శ్రుత్యన్తరానుగ్రహ ఇతి సుశకం తద్భవిష్టేఽపి వక్తుం
 రూపత్వాదీవ కుమేభ గుణిని గుణగతం నాపి నామ్నో నిమిత్తమ్ ॥ ౧౯॥

యశ్చేషే గుణగరిమా న జీవవర్గే భూమాఖ్యస్త్యదభిమతో విరుద్ధ ఏషః ।
 యత్తస్మిన్నపి ఘటతే సదా సతోఽన్య స్వానన్దప్రభృతివదావృతేరభానమ్ ॥ ౨౦॥

అపి చ భగవానేకోఽనేకస్తనుస్తనుమానపి
 స్వయమవయవా నాస్త్వైశ్వర్యాద్విరోధ ఇతీదృశమ్ ।
 విషయగుణసాఙ్కర్యం వర్యం తవాభ్యుపగచ్ఛతః
 కథమితరవదేభదః సిద్ధ్యేద్విరుద్ధగుణాన్వయాత్ ॥ ౨౧॥

విశేషం వైకుణ్ఠే యది వదసి భేదప్రతినిధిం
 తమేకానేకత్వప్రభృతిగుణసంవాసఘటకమ్ ।
 సజీవబ్రహ్మత్వవ్యతికరవిరోధం చ శమయత్

నమం ఖల్వత్రాపి శ్రుతిశిరసి భేదాపవదనమ్ || ౨౨||

వక్తవ్యం తే విరుద్ధం ఘటయతి భగవచ్ఛక్తిరేవేత్యవశ్యం

నో చేత్కృత్స్నప్రసక్తిర్నిరవయవవచఃక్షోభణం వా కథం స్యాత్ |

ఏకోఽనేకః స్థితశ్చేత్యణురఖిలజగద్వ్యాపకశ్చేతి వా తే

తత్ర వ్యర్థో విశేషః క్వచన తవ తయా సర్వనిర్వాహసిద్ధేః || ౨౩||

కిఞ్చాయం భేదసాధ్యం కమపి ఘటయితుం కల్ప్యతే న త్వయాఽర్థం

కిన్తు వ్యాహారమాత్రం క్వచన కథమివ స్యాద్విరుద్ధార్థయోగః |

సమ్బంధః స్యాద్గుణానాం గుణిభిరితరథా గోచరస్తప్రతితే-

ర్న స్యాద్భేదః పటాదిషష్టపి చ ఘటయతా సత్సు తన్తుష్యసత్త్వమ్ || ౨౪||

ఐశ్వర్యాజ్ఞివభావం కథమివ న భజేద్దుఃఖభీత్యాదిదుష్యం

మేఘం దుఃఖాదయస్తే కరణగుణతయా న స్పృశ్యత్యేవ జివమ్ |

స్వామిత్యే న స్పృశస్త్యేత్యపి న తవ మతే తత్పరస్యేవ హీష్టం

తస్మాత్తస్యాఖిలాన్తః కరణగణపతేరీవతైవార్థనీయా || ౨౫||

దుఃఖిత్వాద్యేవ హేయం న యది కథయ తత్కిం న బన్ధేషు హేయం

నీవత్వం తత్ప్రయుక్తం యది తదిదమితి వ్యాకురుష్య స్ఫుటోక్త్యా |

యచ్ఛాక్రన్దాది దుఃఖాద్యుతితనయహతం నాపి సార్వత్రికం త-

ద్యత్కిఞ్చత్తస్య కార్యం యది తదిహ జగద్వ్యాప్యతే నిత్యసిద్ధమ్ || ౨౬||

ఏవం సుఖిత్వకృతమేవ హి నర్తనాది

గ్రాహ్యం ఫలం తవ భవేన్న సుఖిత్వమేవ |

అస్త్విత్యుశ్చస్తమనుభూతిముపక్షిపన్త

లోకాః విశాచ ఇతి నిశ్చినుయుర్భవన్తమ్ || ౨౭||

విష్టా విశ్వాతిశాయిన్యన్వాధిగుణకే జీవవర్గాద్విభిన్న

సర్వశ్రుత్యైకమత్యం సమరసబలవల్లిజసజ్జత్యుపేయమ్ |

అద్వైతే చ శ్రుతీనామధికవిరసతామత్ర సంసాధ్య కుర్యాః

సిద్ధాన్తం చేత్కిఞ్చతఫలముపరి తయోః సాధకత్వే నయాః || ౨౮||

అగ్రే వాచ్యోఽపి కస్తే కథయ నయ ఇహ స్థాపకో భిన్నతాయా

జీవేశిత్రోర్గుణానాం స ఖలు విషమతా సా తు దత్తోత్తరైవ |

నిర్భేదత్వం తవేష్టం విషమగుణజషాం శక్రపార్థాదికానా

మన్యత్వస్యోక్తిరన్యోన్తర ఇతి బహుశః సమ్మతా భేదహినే || ౨౯||

ప్రాబల్యం భవతోఽప్యభేదవచసాం భేదశ్రుతిభ్యో మతం
 నో చేదన్నమయాదయో వద కథం భిన్నా భవేయున్న తే ।
 భేదే సత్యపి యుజ్యతే హి భగవచ్చక్త్యైవ నిర్దోషతా
 శక్తః కిం న స ఏక ఏవ బహుధా భిన్నో హరిః క్రీడితుమ్ ॥ 30॥

శబ్దాంతరాదికథనం త్విహ భేదసిద్ధ్యై
 హాసాస్పదం సదసి దర్భపవిత్రసీత్యా ।
 పూర్వత్ర తస్త్ర ఇవ కాల్పనికేఽపి భేదే
 తేషాం ఘటేత కిమిహాపి న చారితార్థమ్ ॥ 31॥

నిర్మయాదప్రవృత్తే తవ తు హతమతే సోఽపి భేదో న సిద్ధ్యై-
 ద్యస్తస్వం నానాధికారశ్రుతపరగుణసాంక్యైర్మిచ్చస్యపాస్తౌ ।
 అంతానాం ఖల్యభేదేఽప్యథ వ భగవతా సన్తి శబ్దాంతరాద్యా-
 స్తతస్యాన్మత్స్యదిరీత్యా సకలజనిమతాం వాసుదేవాంశభావః ॥ 32॥

ఇత్థం జీవబ్రహ్మభేదే నిరస్తే
 శాస్త్రారమ్భస్థాపనార్థం త్వదిష్టే ।
 జీవాభేదేఽప్యావృత్తత్వాద్విచార్యం
 బ్రహ్మత్యస్మదీతిరేవాఽఽశ్రయస్తే ॥ 33॥

(ఇతి ప్రథమాధికరణదూషణమ్ ।)
 అప్పదిక్షితసుధీవినిర్మితే మధ్యదర్శనముఖాపమర్దనే ।
 ఆదిమాధికరణస్య దూషణం భూషణం భవతు ధీమతామిదమ్ ॥ 34॥
 ఇతి జిజ్ఞాసాధికరణసిద్ధాంతదూషణప్రకరణమ్ ।

జన్మాద్యధికరణదూషణప్రకరణమ్

తద్బ్రహ్మేత్యస్య రూఢ్యా తనుధరపరతాముజ్ఘతోఽనూక్త్యయోగా-
 త్కం త్వన్నాద్యేషు యుక్తా భవతి తవ మతే సా యతో వేత్యనూక్తిః ।
 బ్రహ్మైక్యాత్మే యుక్తా యది కిమితి తదా జీవవర్గే న యుక్తా
 జీవాన్భేదేఽప్యాభిన్నానపి కథయసి భో బ్రహ్మణా తద్గుణేన ॥ 35॥

యతో వేత్యాద్యుక్తిః కథమివ హి జీవే న ఘటతే
 కథం తద్బ్రహ్మేతిశ్రుతిరపసరేద్రూఢివిషయాత్ ।
 జగత్స్రప్టం సర్వం ప్రభవతి ఖలు ధ్యానవిషయః

నమస్తేయం మానోరథిక ఇతి జీవస్తవ మతే || 3౬ ||

స్థూలప్రపజ్ఞో యది చానువాద్యః సోఽప్యస్తి తే ధ్యానమనోరథార్థః |

సన్నేవ తత్రాప్యతిరుద్భుతాని సర్వాపరోక్షాదిషు కో విరోధః || 3౭ ||

యద్యేవం రోచయేథాః కథమిపి న గతిం నేషషసంసిద్ధబుద్ధ్యా

లబ్ధం తే వృద్ధిమృద్ధాం ధ్రువమభిలషో మూలమేవ ప్రణశ్నేత్ |

అత్యన్తాభేద ఏవ పరతరనుధరయోరాపతేత్తద్విరోధే

రాజన్యోక్త్యాదిరీత్యా బత విపరిణమేద్బాధ్యతేఽత్రానువాద్యమ్ || 3౮ ||

ఉక్త్యాన్నిష్టోమసంస్థాపరికరవిధయో విప్రజాతావివైతే

సర్వసప్తృత్వవాదాః పరపరపరితాః సన్తు కస్మిన్స్తతాః |

అత్రైవాఽఽరోపబాధద్వితయమనుభవన్తద్వితీయత్వసిద్ధ్యై

చిత్సగ్నిహోత్రే విధయ ఇవ పయఃశస్తయే జర్తిలాదేః || 3౯ ||

తద్బ్రహ్మేత్యేక ఏవ ప్రభవతి నిఖిలసప్తృతావాదవృత్తం

విష్టోర్నానాశ్రుతస్థం విధిరపవదితుం త్వన్మతే పూర్వరీత్యా |

సర్వాద్వైతశ్రుతిభ్యో యది హి స బలవాన్యోగికో బ్రహ్మశబ్దః

సర్వాద్వైతశ్రుతిభ్యః కథమివ న భవేత్తత్ర రూడిం ప్రపన్నః || ౪౦ ||

కింఞ్చ శ్రుత్యేకగమ్య రవ ఇవ రసనం సాధనం బాధనం వా

కర్తుం శక్తుం న మానాన్తరమఖిలజగత్కర్తరీతి స్వరీతిః |

స్మృత్యారూఢాం కథం న వ్యపగమయతి తే లోకదృష్ట్యా నిరాఢా-

మేకత్వాయోగశక్త్యాం పరతనుధరయోర్వల్లనం తన్ముధైవ || ౪౧ ||

(ఇతి ద్వితీయాధికరణదూషణమ్ |)

ఇత్యప్యదీక్షితకృతౌ మధ్యమతారమ్భమర్ధనగ్రణే |

ద్వైతీయాకాధికరణదూషణమస్తు త్రయీవిదాం ప్రీత్యై || ౪౨ ||

ఇతి జన్మాద్యధికరణదూషప్రకరణమ్ |

శాస్త్రయోనిత్వాధికరణదూషణప్రకరణమ్

కథం నిరస్యా కథయ త్వయాఽనుమా ప్రసాధయన్తీదమనేకకర్తృకమ్ |

తద్దైవ తాతపర్యమపి శ్రుత్వేరి సా నయే తదేకార్థనియత్యభావతః || ౪3 ||

కర్మబ్రహ్మోభయార్థం ఖలు సకలమపి వ్యాకరోః కర్మకాణ్డం

బ్రహ్మస్వాద్ధోభయార్థానుపనిషదుదితానప్యతద్వాచిశబ్దాన్ |
 అన్యాంశోచమాదివాగాద్యుభయవిధపరాన్వాజ్యునఃప్రాణముఖ్యా-
 స్కేన స్యాద్వాక్యమర్థత్రయమపరిమితార్తం చ వహ్స్విదిసూక్తమ్ || ౪౪||

శ్రేషప్రాయే కవిత్వే ప్రమితపరతయా శ్లాఘనీయే చ సూత్రే |
 నానాకర్మోపయోగశ్రుతిసమధిగతానేకబోధ్యే చ మస్త్రే |
 ఏకార్థత్వవ్యవస్థాత్యజనమనుమతం సర్వమీమాంసకానా-
 మస్త్రత్రాపీచ్ఛయా తద్యది భవతి తవ బ్రహ్మవాక్యేష్యపి స్యాత్ || ౪౫||

సృష్ట్యాదిశ్రవణైర్విశేషవచనాన్నారాయణైకాన్తిభిః
 స్పృశ్యా నేతరదేవతా ఇతి వచన్త్యైకార్థవాదోచితమ్ |
 తస్మాత్తపరతా భవత్తేవ పరం నాన్యార్థధీవారణం
 స్రష్టాణాం చ విముక్తవత్తవ మతే నాఽఽశక్యమీర్ష్యాదికమ్ || ౪౬||

స్రష్టం ప్రత్యేకమీశాః సకలమపి పరబ్రహ్మభూతాస్తయశ్చే-
 త్నమ్నూయైతే మృజేయః కిమితి భజతి తే నాత్ర శక్గావశాశమ్ |
 స్రష్టం శక్తో వినైవ స్వయముపకరణైరమ్యతస్తద్వ్యపేక్షా
 సృష్టౌ లీలాఽస్య దణ్డగ్రహణమివ గతౌ జాఙ్గిక్స్యేతిగన్తుః || ౪౭||

కర్తృకత్వం వదన్తీ కలయతు ఫణితిర్వారణేరనార్థవత్తా
 ఏకైకస్యైవ కర్తుబహుభవనముఖానీతభేదప్రసక్తేః |
 యేన త్వం నేహ నానాప్రభృతిముపనిషద్భారతీం విప్రలబ్ధం
 నిర్వైతబ్రహ్మచౌర్యవ్యసనమనుభవన్నీహనే సాహసేన || ౪౮||

యో యస్యోపాస్తియోగ్యః స్ఫురతి నియమతస్తస్య కర్తా స ఏవే-
 త్యర్థం తం తావదైక్యశ్రుతరనువదతు శ్రోత-ధీభేదభిన్నమ్ |
 క్షప్తో యస్యాలృభూయో నకిలగుణపరోపాస్తియోగ్యత్వభాజా-
 మాత్మేత్యేవేత్యుపానావిధిరవధృతిమానిత్యమర్థం బ్రువాణః || ౪౯||

పూర్ణత్వం తే నిమిత్తం నిరవధిగణనం భూమశబ్దస్య వృత్తౌ
 వైకుణ్ఠే తర్గణానాం తదపి కిల తతస్తారతమ్యేన వేద్యమ్ |
 ఇత్థం వస్తుస్వభావం క్వచిదవిగణయనోభృథ్యధీవృత్తిభేదా-
 ద్వేదః స్యాదస్తివాదీ యది తవ భవతి వ్యాసకః కాఽత్ర చిన్తా || ౫౦||

కించ స్థాణువిరించయోరపి జగత్కర్తృత్వమావేదయ-
 న్నాన్యేవ శ్రుతిమస్తకేషు బహుధా వైశిషికో గీర్ణణః |

ఐకార్థ్యం సహతే స సృష్టివచసాం వైవ త్వదీయే మతే
తత్తన్నామపదప్రసిద్ధ్యతిగతౌ హేతుశ్చ నాన్వేష తే || ౫౧||

(ఇతి తృతీయాధికరణదూషణమ్ |)

ఇత్యప్యదీక్షితకృతౌ కృతినా మతేఽస్మి-
న్నానన్దతీర్థకృతశాస్త్రముఖాపమర్దే |

ఏతత్తృతీయమధికృత్య నయం ప్రవృత్తం

దోషప్రదర్శనముపస్కరణీయమాయైః || ౫౨||

ఇతి శాస్త్రయోనిత్వాధికరణదూషణప్రకరణమ్ |

సమన్వయాధికరణదూషణప్రకరణమ్

రోద్ధా నోపక్రమాదిః శ్రుతిషు నయగణస్త్యన్మతేఽర్థాన్తారాణాం

రోద్ధా చేత్కర్మకాణ్డే కథమపి న భవేద్బ్రహ్మానిష్ఠా పదానామ్ |

కింఞ్చిత్రోపకర్మాదావపి తవ విసరేద్భూమశబ్దస్య రీతి-

స్తస్మాత్సర్వస్తమేవ శ్రయతి నయగణం స్వస్యసిద్ధాన్తసిద్ధ్యైః || ౫౩||

స్ఫారాత్తత్త్పరాణాగమవచనశతప్రాపితా యాఽన్యన్ద్వా

తత్తద్భక్త్యాదిసిద్ధ్యైః స్తవనవిరవనే సా భవద్ధ్వా రమాత్రమ్ |

కర్మానుష్ఠాపవార్థం కిమి నిరతిశయాం బ్రహ్మసంస్తాదిన్ద్వా-

మాపస్తమాబ్దివాక్యే న కలయసి తతః కాఽన్య హానిస్తవేష్టా || ౫౪||

(ఇతి చతుర్థాధికరణదూషణమ్ |)

ఇత్యప్యదీక్షితకృతౌ మధ్యతన్త్రవిమర్దనే |

దృష్ట్వా సన్తోఽనుగృహ్ణాన్తు చతుర్థనయదూషణమ్ || ౫౫||

ఇతి సమన్వయాధికరణదూషణప్రకరణమ్ |

ఈక్ష్యత్యధికరణదూషణప్రకరణమ్

న ధ్యేయం బ్రహ్మ నేదం యదిదమితి గిరి హ్యభ్యుపేతం త్వయాఽతో

ధ్యేయార్థానాం శ్రుతీనాం క్వచిదపి న చ తద్వాచ్యమిత్యభ్యుపేయమ్ |

నో చేన్న ధ్యేయమేతత్కథమితి భవతి స్వాదవాయైవ శఙ్కా

యద్వాచేతి శ్రుతిశ్చ ఊపతి తదసనాయైవ వాచ్యత్వమస్య || ౫౬||

ధ్యేయార్థా ఏవ వాచ్యాస్తవ నిగమగిరః స్రష్టృతాదీన్వదన్త్య

స్తవం హి ధ్యానైకనిష్ఠాం గుణగణఫణీతిం బ్రహ్మణో వక్ష్యశేషామ్ ।
 తత్తాసాం బ్రహ్మణః స్యాత్ప్రతిఫలనభిదా కాఽపి వాచ్యా మతే తే
 యద్వాచేత్యేవమాద్వైః కతిపయవచనైబ్రహ్మ శుద్ధం చ లక్ష్యమ్ ॥ ౫౭॥

(ఇతి పంచమాధికరణదూషణమ్ ।)
 మధ్యశాస్త్రముఖమర్దనే మనాగప్యదీక్షితకృతావిదం బుధాః ।
 పశ్యత ప్రణయవశ్యచేతసః పంచమాధికరణస్య దూషణమ్ ॥ ౫౮॥
 ఇతిక్ష్యత్యధికరణదూషణప్రకరణమ్ ।

ఉపసంహారప్రకరణమ్

ఇతం త్వత్కృత్యైవ ప్రతిహతిమయతి న్యాయమర్యాదయా తే
 శాస్త్రస్యాస్యాన్తరజ్ఞే ముఖనయనికరే దూషణీయం కిమగ్ర ।
 తేనైవగ్రే నయా హి స్ఫుటమతిశిథిలాస్తే యది స్యుః సమర్థా-
 న్నన్యద్వృష్టైర్వేదవాక్యైర్జహిహి జడ తదా న్యాయచింతాం దురంతామ్ ॥ ౫౯॥

ఇత్యప్పదీక్షితేనేదం మధోవ్యపక్రమమక్రమమ్ ।
 తదీత్యైవ మతం ధ్వస్తం సజ్జేపేణ సమన్తతః ॥ ౬౦॥

తస్మాద్వ్యతీఽనుపాస్యం విమలసుఖతను బ్రహ్మ కూటస్త్విష్టం
 శాస్త్రైఽప్యస్మిన్విచార్య గమితముపనిషల్లక్ష్యతాం ముక్తభోగ్యమ్ ।
 సోఽసావానన్త ఏవేత్యుచితమసుమతామావృతో యస్త్యయోక్త
 న్తద్భేదే నాస్తి మానం కిమపి నిగమతో లాఘవేనైక్యసిద్ధేః ॥ ౬౧॥

మధ్యాదిభిర్ముషితమత్ర సదద్వితీయం
 ప్రత్యాహరన్తదిదమాగమమౌలిరత్నమ్ ।
 ఆచ్ఛాద్య గోపితమసారతరైస్తదర్శై-
 స్తత్క్షల్లకాధికరణస్థలమర్దనేన ॥ ౬౨॥

ఆద్రియధ్వమిదమధ్వదర్శనం
 వ్యధ్వనం త్యజత మధ్వదర్శనమ్ ।
 శాఙ్కరం భజత శాశ్వతం మతం
 సాధవః స ఇహ సాక్ష్యమాధవ ॥ ౬౩॥

ఆసురాన్విజిగీషోః స్వయమద్వైతబ్రహ్మరత్నహరాన్ ।
 విబుధేన్ద్రస్య సఖాయో మరుత ఇవ సన్త్విమే ముఖ్యాః ॥ ౬౪॥

విద్యద్గురోర్విహితవిశ్వజిదధ్వరస్య

శ్రీసర్వతోముఖమహావ్రతయాజినూనోః ।

శ్రీరక్తరాజమఖినః శ్రితచన్ద్రమౌలి-

రస్యస్పదీక్షిత ఇతి ప్రథితన్త్రనూజః ॥ ౬౫ ॥

సోఽయం మితపదమకరోన్మిహాతార్థం మధ్వశాన్త్రముఖభక్తమ్ ।

ప్రీత్యై పురామరాతేః శ్రీకామాక్షీసమేతస్య ॥ ౬౬ ॥

ఇత్యుపసంహారప్రకరణం సమాప్తమ్ ॥

ఇతి శ్రీమదప్పయ్యదీక్షితవిరచితం మధ్వతన్త్రముఖమర్దనం సమ్పూర్ణమ్ ।

Encoded and proofread by Rahul Maity

——
Madhva Tantra Mukha Mardanam

pdf was typeset on July 7, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

